

สถานการณ์ตลาดข้าวในสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

ภาวะตลาด

ข้อมูลจาก United States Department of Agriculture (USDA) ประมาณความต้องการข้าวของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (ยูเออี) ปี 2563 หดตัวลงประมาณร้อยละ 12.9 ซึ่งเป็นหนึ่งในผลกระทบที่เกิดจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ทั่วโลก การจำกัดจำนวนคนในร้านอาหารและสถานที่ชุมนุมทำให้ความต้องการซื้ออาหารจากภาคธุรกิจผู้ให้บริการอาหารและเครื่องดื่มชะลอตัวลง โดยเฉพาะภาคการท่องเที่ยวที่หดตัวสูง ความเสี่ยงในการติดโรคจากสถานที่ชุมนุม ทำให้ผู้บริโภคหลีกเลี่ยงการเดินทางออกนอกเคหสถาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความต้องการซื้ออาหารในตลาดด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม ผู้บริโภคปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการซื้อสินค้าจากเดิมที่เลือกซื้อด้วยตนเองในซูเปอร์มาร์เก็ตเป็นการสั่งซื้อออนไลน์

การส่งออกต่อ (Re-export) ปี 2563 ลดลงเช่นกัน ตลาดรองรับที่สำคัญคืออิหร่านและกลุ่มประเทศแอฟริกา รัฐบาลยูเออีต้องการเก็บสต็อกข้าวไว้สำหรับความมั่นคงทางอาหาร ป้องกันปัญหาการขาดแคลนอาหาร และเพื่อใช้เป็นสินค้าส่งออกต่อให้ประเทศเพื่อนบ้านและประเทศอื่นๆ ในตะวันออกกลาง

ความต้องการบริโภคข้าวปี 2564 ประเมินว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 1.05 ล้านตัน เนื่องจากการขยายตัวภาคการท่องเที่ยวและกำลังซื้อของประเทศรองรับสินค้าส่งออกต่อมีแนวโน้มที่จะเติบโตได้ดี

ปริมาณสต็อกข้าวของยูเออีปี 2563 รวม 250,000 ตัน คาดว่าจะเพิ่มขึ้นในปี 2564 เป็น 300,000 ตัน ทั้งหมดเป็นของสต็อกข้าวของรัฐบาล ปัจจุบันรัฐบาลมีคลังหรือไซโลเก็บธัญพืช เช่น ข้าวสาลี ข้าวโพด ข้าว และสินค้าโภคภัณฑ์อื่นๆ ได้ประมาณ 3 แสนตัน และมีแผนการก่อสร้างไซโลใหม่อีก 30 แห่งขนาดบรรจุรวม 9 แสนตัน รัฐบาลยูเออีคาดว่าจะคลังสินค้าเหล่านี้จะสามารถใช้เป็นสินค้าส่งออกต่อไปประเทศใกล้เคียงในภูมิภาคตะวันออกกลาง อีกทั้งเป็นการสำรองอาหารเพื่อความมั่นคงทางอาหารของประเทศ เพื่อรัฐบาลใช้สนับสนุนด้านอาหารให้กับประชาชนในประเทศ

ขณะเดียวกันยูเออีได้ลงทุนวิจัยและพัฒนาทดลองปลูกข้าวในทะเลทราย โดยความร่วมมือระหว่าง United Arab Emirates University (UAEU) และหน่วยงานพัฒนาชนบท (Rural Development Administration, RDA) ของประเทศเกาหลีใต้ ซึ่งประสบความสำเร็จในการปลูกข้าวเมล็ดสั้นสายพันธุ์ Japonica ชื่อพันธุ์ Asimi และข้าวเมล็ดยาวสายพันธุ์ Indica ชื่อพันธุ์ FL478 หรือที่รู้จักกันทั่วไปว่าข้าวบาสมาดิ ในการปลูกข้าวบนแปลงทดลองที่เมือง Al Dhaid รัฐชาร์จาห์ ทางตอนเหนือของยูเออี ได้ผลผลิตต่อไร่ 763 กก. ต่อพื้นที่ 1,000 ตรม. (หรือเท่ากับประมาณ 1,220 กก.ต่อไร่) ข้าวทั้งสองพันธุ์ดังกล่าวสามารถทนอากาศร้อนและความเค็มของน้ำได้ดี วิธีการปลูกใช้ระบบน้ำหยดในการส่งน้ำหล่อเลี้ยงตรงบริเวณรากต้นข้าว น้ำที่ใช้เป็นน้ำที่ได้จากการกลั่นน้ำทะเลเป็นน้ำจืด

ภาวะการนำเข้า

การค้าข้าวของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (ยูเออี) มีมูลค่าหลายร้อยล้านเหรียญสหรัฐฯ ต่อปี โดยนำเข้าจาก 60 ประเทศ บางส่วนเพื่อใช้ส่งออกต่อ (Re-export) ไปยัง 80 ประเทศ ทำให้ยูเออีเป็นผู้ส่งออกต่อ (Re-exporter) สำหรับสินค้าข้าวรายสำคัญของโลก

จากสถิติล่าสุดของ UN COMTRADE แสดงการนำเข้าข้าวของยูเออีในระหว่าง 3 ปี (2560-2562) มีปริมาณและมูลค่าลดลง สรุปได้ดังนี้

ปี 2560 นำเข้าปริมาณ 975,758 ตัน มูลค่า 760.8 ล้านเหรียญสหรัฐฯ

ปี 2561 นำเข้าปริมาณ 848,984 ตัน (-12.99%) มูลค่า 700.2 ล้านเหรียญสหรัฐฯ (-7.97%)

ปี 2562 นำเข้าปริมาณ 677,631 ตัน (-20.18%) มูลค่า 535.4 ล้านเหรียญสหรัฐฯ (-23.54%)

ประเทศต่างๆ ที่ยูเออีนำเข้าข้าวมีปริมาณและมูลค่าแสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ปริมาณข้าว สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์นำเข้าจากทั่วโลก (H.S. code 1006)									
ปริมาณ : ตัน								อัตรายายตัว	
ประเทศ	2560	ส่วนแบ่งตลาด %	2561	ส่วนแบ่งตลาด %	2562	ส่วนแบ่งตลาด %	2561/60	2562/61	
	ตัน		ตัน		ตัน		+-%	+-%	
1 อินเดีย	722,756	74.1	637,389	75.1	472,735	69.8	-11.81	-25.83	
2 ปากีสถาน	140,267	14.4	99,320	11.7	102,864	15.2	-29.19	3.57	
3 เวียดนาม	41,898	4.3	53,948	6.4	53,627	7.9	28.76	-0.6	
4 ไทย	50,520	5.2	37,363	4.4	29,149	4.3	-26.04	-21.98	
5 สหรัฐอเมริกา	10,342	1.1	5,875	0.7	7,900	1.2	-43.19	34.47	
6 อูรุกวัย	201	0.0	75	0	2,535	0.4	-62.69	3,280.00	
7 ออสเตรเลีย	2,514	0.3	6,260	0.7	2,493	0.4	149.01	-60.18	
8 จีน	250	0.0	1,047	0.1	1,320	0.2	318.8	26.07	
9 พม่า	-	-	125	0.00	1,052	0.2	0	741.6	
10 อิตาลี	1,223	0.1	995	0.1	981	0.1	-18.64	-1.41	
รวม 10 ประเทศ	969,971	99.4	842,397	99.2	674,656	99.6	-13.15	-19.91	
อื่นๆ	5,787	0.6	6,587	0.8	2,975	0.4	13.82	-54.84	
รวมทั้งสิ้น	975,758		848,984		677,631		-12.99	-20.18	

มูลค่าข้าว สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์นำเข้าจากทั่วโลก (H.S. code 1006)									
มูลค่า: ล้านเหรียญสหรัฐฯ								อัตรายายตัว	
	ประเทศ	มูลค่า 2560	ส่วนแบ่ง ตลาด %	มูลค่า 2561	ส่วนแบ่ง ตลาด %	มูลค่า 2562	ส่วนแบ่ง ตลาด %	2561/60 +-%	2562/61 +-%
1	อินเดีย	582	76.54	546	77.98	374	69.85	-6.23	-31.5
2	ปากีสถาน	111	14.62	81	11.58	87	16.27	-27.07	7.4
3	เวียดนาม	23	3.06	31	4.38	39	7.32	31.76	27.69
4	ไทย	24	3.1	20	2.78	16	2.9	-17.37	-20.51
5	สหรัฐฯ	11	1.49	7	1.04	10	1.87	-35.4	36.99
6	ออสเตรเลีย	3	0.41	8	1.11	3	0.58	151.61	-60.26
7	อิตาลี	1	0.14	1	0.19	1.2	0.22	18.18	-7.69
8	ศรีลังกา	1	0.08	1	0.17	1.2	0.22	100	0
9	อุรุกวัย	0.1	0.01	0	0	0.8	0.15	-100	0
10	จีน	0.2	0.03	1	0.1	0.8	0.15	250	14.29
รวม 10 ประเทศ		757	99.49	696	99.34	533	99.51	-8.1	-23.41
อื่นๆ		4	0.5	5	0.66	3	0.49	21.05	-43.52
โลก		761		700.2		535		-7.97	-23.54

Sources: ITC calculations based on Federal Competitiveness and Statistics Authority statistics since January, 2017.

คู่แข่งที่สำคัญของไทย

ในปัจจุบันข้าวไทยในตะวันออกกลางเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น โดยมีคู่แข่งจากกลุ่มประเทศอาเซียน ได้แก่ เวียดนาม พม่า และกัมพูชา ที่มีเป้าหมายเพิ่มการส่งออกข้าวไปยังตลาดโลกมากขึ้นและมีราคาถูกกว่าข้าวไทย คู่แข่งขันจากอเมริกาใต้ คือ อุรุกวัย

ประเทศที่เป็นคู่แข่งหลักที่ส่งออกข้าวไปยูเออีในขณะนี้ คือ อินเดีย ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 70 อันดับสองคือ ปากีสถาน มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 16

อันดับที่ 3 คือ เวียดนาม มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 7 ซึ่งราคาข้าวเวียดนามถูกกว่าราคาข้าวไทย

พม่าก็เป็นคู่แข่งที่ควรจับตามอง เพราะในปี 2562 ยูเออีนำเข้าข้าวพม่า 1,052 ตัน ปริมาณมากเป็นอันดับที่ 9 หรือมีอัตรายายตัวในเชิงปริมาณถึงร้อยละ 741.6 อีกทั้งในอดีตพม่าเคยเป็นผู้ส่งออกข้าวอันดับ 1 ของโลกมาแล้ว ทั้งนี้ จากสอบถามผู้นำเข้าทราบว่าข้าวพม่าที่นำเข้าส่วนใหญ่เป็นข้าวหักราคาถูก

ชนิดข้าวที่ยูเออีนำเข้า

จากการนำเข้าข้าวของยูเออีแต่ละปีที่ผ่านมา สามารถแบ่งชนิดของข้าวตามสัดส่วน พอสรุปได้ ดังนี้

1) ข้าวบาสมาดิ เป็นการนำเข้าจากอินเดียและปากีสถาน ข้าวชนิดนี้เป็นที่นิยมบริโภคมากที่สุดในประเทศ ข้าวบางส่วนจะใช้เพื่อส่งออกต่อ (re-export) ไปประเทศอิหร่าน อิรัก และกลุ่มประเทศ CIS เป็นต้น

2) ข้าวขาว (White rice 5% broken) เป็นการนำเข้าจากไทย และเวียดนาม ข้าวประเภทนี้ยังไม่เป็นที่นิยมใน

ตลาดมากนัก เนื่องจากมีคุณสมบัติที่แข็งแกร่งและมีเมล็ดสั้นกว่าข้าวบาสมาดิ แม้ว่าราคาจำหน่ายปลีกต่อหน่วยจะต่ำกว่าข้าวบาสมาดิ ซื่อหาบริโภคโดยคนงานและผู้มีรายได้น้อยในประเทศ การนำเข้าส่วนใหญ่เพื่อการส่งออกต่อ (re-export) ไปยังอิหร่าน อิรัก และเยเมน

3) ข้าวึ่ง (parboiled rice) จากประเทศเวียดนาม ปากีสถาน ไทย และอินเดีย รวมทั้งข้าวเมล็ดสั้น (Japonica rice) ที่นำเข้าจากประเทศอียิปต์ และสหรัฐอเมริกา ข้าวเมล็ดสั้นกลุ่มนี้นิยมบริโภคโดยชาวอียิปต์และชาวอาหรับอื่นๆ อาทิ เลบานอน ซีเรีย และปาเลสไตน์ที่อาศัยอยู่ในยูเออี

4) ข้าวหอมปทุม นำเข้าจากประเทศไทย เพื่อบริโภคในประเทศ ราคาอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นที่นิยมบริโภคของชาวเอเชีย โดยเฉพาะชาวฟิลิปปินส์ที่อาศัยอยู่ในยูเออี บางส่วนเป็นการนำเข้าเพื่อส่งออกต่อ (re-export) ส่วนใหญ่ไปประเทศอิหร่าน

การส่งออกต่อ (Re-export)

การจัดเก็บตัวเลขสถิติสำหรับการส่งออกต่อ (Re-export) ทำได้เฉพาะสินค้าที่ผ่านช่องทางทางการเท่านั้น แต่ในความเป็นจริงสินค้าข้าวบางส่วนมีการส่งออกต่อผ่านช่องทางที่ไม่เป็นทางการด้วย โดยเฉพาะการส่งออกต่อไปยังประเทศอิหร่านที่ยูเออีติดต่อกับชายะหว่างกันมานาน แม้ในช่วงอิหร่านถูกคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจจากประชาคมระหว่างประเทศ

ตามสถิติการค้ากับต่างประเทศปี 2562 ของ UN Comtrade ระบุตัวเลขการส่งออกต่อข้าวของยูเออีมูลค่าประมาณ 292.5 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ปริมาณ 291,342 ตัน ตลาดรองรับที่สำคัญ ได้แก่ อิหร่าน โอมาน สหรัฐฯ ซาอุดีอาระเบีย และอิรัก

ความนิยมบริโภคข้าว

- ข้าวที่ใช้บริโภคในประเทศมากที่สุด คือ ข้าวบาสมาดิ โดยกลุ่มผู้บริโภคในประเทศคือชาวอินเดีย ปากีสถาน (เป็นชาวต่างชาติกลุ่มใหญ่ที่อาศัย ทำงานและประกอบธุรกิจอยู่ในประเทศ) ชาวอาหรับพื้นเมืองและอาหรับอื่นๆ ชาวอิหร่าน

- ผู้บริโภคผู้มีรายได้น้อยนิยมซื้อข้าวขาว 5% ที่มีราคาถูกกว่ารับประทาน

- ข้าวหนึ่ง นิยมบริโภคโดยชาวอินเดียได้ บังคลาเทศ ศรีลังกา และคนแอฟริกันที่เข้าไปทำงานจำนวนมากขึ้นในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

- ชาวเอเชียตะวันออกและอาเซียน ส่วนใหญ่เป็นชาวฟิลิปปินส์ จีน เกาหลี พม่า เวียดนาม และไทย นิยมบริโภคข้าวหอม

ยูเออีเป็นแหล่งนำเข้าข้าวบาสมัติที่สำคัญ กล่าวคือ ปากีสถานส่งออกข้าวบาสมัติไปยูเออีมากเป็นอันดับ 1 และอินเดียส่งออกไปยูเออีปริมาณและมูลค่ามากเป็นอันดับ 3 ของการส่งออกข้าวทั้งหมด ยูเออีนำเข้าเพื่อบริโภคในประเทศ ส่วนหนึ่งและที่เหลือประมาณ 80% ใช้ส่งออกต่อ (Re-export)

ปัจจุบันมีคนฟิลิปปินส์จำนวนกว่า 7 แสนคน อาศัยในยูเออี เฉพาะในรัฐดูไบจำนวน 4.5 แสนคน หรือคิดเป็น 21.3% ของประชากรดูไบ ซึ่งชาวฟิลิปปินส์ส่วนใหญ่นิยมบริโภคข้าวหอมของไทย อย่างไรก็ตาม ข้าวของไทยมีราคาสูง ในขณะที่ข้าวชนิดเดียวกันจากเวียดนามถูกกว่าไทย ทำให้ผู้นำเข้าในยูเออีมักจะปลอมปน หรือนำเข้าข้าวจากเวียดนามมาจำหน่ายเป็นข้าวไทยในตลาดดูไบในราคาถูก ซึ่งการปลอมปนมีหลายลักษณะ ได้แก่

- (1) ใช้ข้าวหอมปทุมของไทยบรรจุแต่ระบุว่าเป็นข้าวหอมมะลิ 100%
- (2) ใช้ข้าวหอมปทุมผสมข้าวหอมมะลิ
- (3) ใช้ข้าวขาว 5% ผสมข้าวหอมมะลิ
- (4) นำเข้าข้าวจากเวียดนามและพิมพ์บนถุงว่าเป็น Thai Hom Mali Rice

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีการปลอมแปลงข้าวไทยมากขึ้นเพราะปัญหาข้าวไทยราคาสูง ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่ที่พบคือ ในบางซูเปอร์มาร์เกตใช้ข้าวเวียดนามแต่พิมพ์บนถุงว่า Hom Mali Rice และ Made In Thailand หรือ Products of Thailand การบรรจุทำโดยนำเข้าข้าวแบบ Bulk จากเวียดนาม สั่งพิมพ์ถุงจากอินเดียและกัมพูชา เพื่อนำไปบรรจุข้าวในยูเออี

ปัจจุบันมีผู้นำเข้าหลายรายที่ประสงค์จะนำเข้าข้าวหอมมะลิแท้จากประเทศไทยมาจำหน่าย แต่เนื่องจากราคาสูงไม่สามารถทำตลาดได้ จึงหันไปนำเข้าข้าวคุณภาพรองมาจำหน่ายแทน ซึ่งในระยะยาวจะสร้างความเสียหายแก่ชื่อเสียงภาพลักษณ์ของข้าวหอมมะลิไทยอย่างมาก โดย สคต. ณ เมืองดูไบ พิจารณาแล้วเห็นว่าการแก้ปัญหาการแอบอ้างปลอมปนข้าวหอมมะลิไทยที่จะได้ผลดีที่สุดคือการประชาสัมพันธ์เครื่องหมายรับรองข้าวหอมมะลิไทยของกรมการค้าต่างประเทศ ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นในหมู่ผู้บริโภคทั่วไปโดยส่งเสริมให้ผู้นำเข้าข้าวหอมมะลิไทยที่ได้รับตราดังกล่าวมาจำหน่ายและจัดกิจกรรมส่งเสริมสินค้าข้าวหอมมะลิและตราดังกล่าวร่วมกันระหว่างกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศและกรมการค้าต่างประเทศ

สำหรับ สคต. ณ เมืองดูไบ ได้ดำเนินการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์เครื่องหมายรับรองข้าวหอมมะลิไทยอย่างต่อเนื่องในทุกโอกาส เช่น การประชาสัมพันธ์ตราดังกล่าวผ่าน Social Media และประชาสัมพันธ์ในงานแสดงสินค้า Gulfood ซึ่งเป็นงานแสดงสินค้าอาหารที่ใหญ่ที่สุดในโลกงานหนึ่ง

รูปแบบการค้าข้าวในยูเออี

การค้าปลีกข้าวในยูเออีในปัจจุบัน มีรูปแบบการจัดจำหน่ายข้าวใน 3 ลักษณะ ดังนี้

- (1.1) ข้าวบรรจุถุง เป็นข้าวที่บรรจุถุงในหลากหลายขนาดขึ้นอยู่กับจำนวนกิโลกรัมที่บรรจุต่อถุง มีตั้งแต่บรรจุถุง 2 กิโลกรัม 5 กิโลกรัม 10 กิโลกรัม และ 20 กิโลกรัม นอกจากนี้ยังมีข้าวออร์แกนิก อยู่ด้วย เช่น Red rice , Brown rice และ Black rice มีหลากหลายขนาดบรรจุเช่นเดียวกัน
- (1.2) ในซูเปอร์มาร์เก็ตจำหน่ายข้าวตักขายเป็นกรัม กิโลกรัม/ส่วนใหญ่เป็นข้าวราคาถูก เช่น ข้าวขาว 5%
- (1.3) ขายผ่านออนไลน์ บรรจุถุงขนาดต่างๆ

ข้าวไทยในยูเออี

หลายสิบปีที่ผ่านมาสหรัฐอเมริกาเป็นตลาดนำเข้าข้าวไทยมูลค่าติดอันดับ Top 10 ข้าวที่นำเข้าส่วนใหญ่ เพื่อใช้สำหรับส่งออกต่อ (Re-export) เช่น ข้าวขาว 5% ส่วนข้าวหอมมะลิเพื่อใช้บริโภคในประเทศ ซึ่งมีผู้ซื้อหลักเป็นชาวฟิลิปปินส์ จีน บางส่วนสำหรับส่งออกต่อไป อิหร่านซึ่งรู้จักข้าวหอมมะลิไทยดีในระดับหนึ่ง ข้าวนี้นำเข้าเพื่อจำหน่ายให้คนงานจากเอเชียใต้ที่ทำงานในยูเออีนิยมซื้อบริโภคเพราะลักษณะข้าวร่วน ที่สำคัญราคาไม่แพงเทียบกับข้าวชนิดอื่นในตลาด สำหรับข้าวอินทรีย์มีวางจำหน่ายน้อยมาก

หลังจากที่ราคาข้าวไทยปรับราคาสูงขึ้น ส่งผลให้กระทบต่อการส่งออก เนื่องจากราคาข้าวไทยสูงกว่าประเทศคู่แข่ง ผู้นำเข้าในยูเออีบางส่วนจึงหันไปนำเข้าข้าวจากเวียดนามแทน

การส่งออกข้าวจากไทยไปยูเออีสรุปได้ดังนี้

ข้อมูลสถิติการส่งออกข้าวของไทยไปสหรัฐอเมริกา (H.S. code 1006)						อัตราการขยายตัว (%)			
สินค้า	2560	2561	2562	2562 (ม.ค.-ต.ค.)	2563 (ม.ค.-ต.ค.)	2560	2561	2562	2563 (ม.ค.-ก.ย.)
1006: ข้าว (มูลค่า:ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	22.44	37.15	14.7	12.5	12.5	0.3	65.59	-60.44	0.0
ปริมาณ : ตัน	49,890	82,070	28,860	23,898	21,566	4.96	64.52	-64.83	-10.1

Source: สำนักสารสนเทศและบริการการค้าระหว่างประเทศ

การสำรวจตลาดข้าวไทยในเมืองคูไบ

ในห้างสรรพสินค้าชั้นนำและซูเปอร์มาร์เก็ตทั่วไปในเมืองคูไบมีการจำหน่ายข้าวหลากหลายชนิด อาทิ ข้าวบาสมาดิ ข้าวหอมมะลิไทย ข้าวขาว ข้าวหนึ่ง ข้าว Calrose และข้าวเหนียว เป็นต้น เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคภายในประเทศที่มีความหลากหลายทั้งชาวพื้นเมืองและชาวต่างชาติที่มาทำงานจำนวนมากทั้งชาวอินเดีย ปากีสถาน บังกลาเทศ ฟิลิปปินส์ จีน และไทย เป็นต้น

สำหรับข้าวไทยนั้นสามารถหาซื้อได้ในซูเปอร์มาร์เก็ตทั่วไป เช่น Carrefour, Waitrose, Choitrams, Lulu, Union Co-op, Spinneys โดยข้าวไทยที่วางจำหน่ายมีทั้งข้าวขาว ข้าวเหนียว ข้าวหนึ่ง และข้าวหอมมะลิ แบบ Re-packaging ภายใต้ตราสินค้าของผู้ประกอบการในสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ซึ่งมีขนาดบรรจุภัณฑ์ตั้งแต่ 1 – 20 กิโลกรัม โดยมีราคาจำหน่าย ดังนี้

Rice	Price in USD					Brands	Country	Remarks
	1 kg	2 kg	5 kg	10 kg	20Kg			
Jasmine rice / Hom Mali rice								
			7.59			Golden Swan	Vietnam	
			5.16			Pinoy's Gold	Vietnam	
		3.88				Golden Elephant	Thailand	
	2.07	4.29 - 6.50	8.14 - 9.20	20.00		Silver swan	Thailand	มีตรารวงข้าว
		4.07	6.26			Lulu Janine Fragrant	Vietnam	
			8.30		30.61	Lulu classic Jasmine rice	Thailand	
			6.80			Deer Thai Jasmine	Thailand	มีตรารวงข้าว
White rice								
		2.04	4.22			Lulu	Vietnam	
		4.19				Better	Thailand	
Parboiled								
				10.86		Crescent	Thailand	
			5.43			Lulu	India	
					15.51	Lulu	Thailand	

Rice	Price in USD					Brands	Country	Remarks
	1 kg	2 kg	5 kg	10 kg	20Kg			
Glutinous rice								
	4.76					Better	Thailand	
		4.61	10.87			Lulu	Thailand	
Basmati								
			8.97			Mumtaz	India	
			10.59			Sinnara	India	
			7.61			Zeeba	India	
			13.47			Lulu	India	
			9.99			Sona Mansuri	India	
Calrose rice								
		5.10				Sonwhite	Egypt	
		3.67	8.84			Nefertiti	Egypt	
			6.67			Pharoos	Egypt	

Source: Lulu supermarket 19 Nov 2020

ช่องทางการนำเข้าสู่ตลาด

- ผู้นำเข้า : ร้อยละ 50
- ซูเปอร์มาร์เกต : ร้อยละ 30
- นายหน้า (Trader) : ร้อยละ 20

ฤดูกาลสั่งซื้อ

มีตลอดปี แต่จะมีปริมาณมากประมาณ 2-3 เดือนก่อนช่วงเดือนถือศีลอด (Ramadan)

กฎระเบียบ เอกสารการนำเข้าและภาษี

เอกสารการนำเข้าประกอบด้วย Invoice, Certificate of Origin ประทับตรารับรองจากหอการค้าไทย และ Legalize จากสถานทูตสหรัฐอเมริกาหรืออเมริกาประจำประเทศไทย Bill of Lading และ Packing List ภาษ้นำเข้าจากราคา CIF อัตราร้อยละ 5 และภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ร้อยละ 5

กฎระเบียบข้อบังคับอื่นๆ ได้แก่ สินค้าข้าวต้องมีใบรับรอง Phytosanitary Certificate มีป้ายฉลากระบุรายละเอียดชื่อสินค้า ขนาดน้ำหนัก ประเทศต้นทางผู้ผลิตเดือน/ปีที่ผลิต และหมอตาย Batch No. สำหรับวันหมดอายุ ข้าวสารที่จะต้องพิมพ์บนถุงข้าวมีระยะเวลา 2 ปี และหากเป็นสินค้านำเข้า ผู้นำเข้าจะเป็นผู้ส่ง Barcode ให้ผู้ผลิต

กิจกรรมและช่องทางการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ข้าวไทย

1. ผู้บริโภคบางส่วนรู้จักและเชื่อมั่นในคุณภาพข้าวหอมมะลิไทย แต่ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ และไม่คุ้นเคยกับคำว่า “Thai Hom Mali Rice” เนื่องจากยังคงจดจำข้าวหอมมะลิไทยว่า “Jasmine Rice” ประกอบกับบนบรรจุภัณฑ์ของข้าวหอมมะลิไทยที่วางจำหน่ายในห้างสรรพสินค้าชั้นนำและซูเปอร์มาร์เก็ตทั่วไปในเมืองคูไบมีการใช้คำที่หลากหลาย เช่น Thai Hom Mali Rice, Jasmine Rice และ Fragrant Rice จึงอาจสร้างความสับสนให้แก่ผู้ซื้อได้

2. ผู้บริโภคส่วนใหญ่ในตะวันออกกลางรวมทั้งยูเออี ยังไม่รู้จักตราเครื่องหมายรับรองข้าวหอมมะลิไทยที่ออกโดยกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ อย่างไรก็ตาม ในช่วงระหว่างเดือนเมษายน – กรกฎาคม 2563 สคต. ณ เมืองคูไบ ได้ดำเนินโครงการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์สินค้า

และบริการไทยในต่างประเทศผ่านสื่อ Social Media : Thai Trade Centre-MENA ซึ่งหนึ่งในสินค้าที่ได้ประชาสัมพันธ์ คือ ข้าวหอมมะลิไทยและเครื่องหมายรับรองข้าวหอมมะลิไทยให้ผู้บริโภคในภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ (MENA) ได้รู้จักมากยิ่งขึ้นด้วย

3. ในช่วงการจัดงานแสดงสินค้าอาหาร Gulfood 2021 ที่จะจัดขึ้น ณ ศูนย์แสดงสินค้า Dubai World Trade Centre เมืองคูไบ ระหว่างวันที่ 21-25 กุมภาพันธ์ 2564 สคต. ณ เมืองคูไบ มีแผนจะประชาสัมพันธ์ตราเครื่องหมายรับรองข้าวหอมมะลิไทยในงานแสดงสินค้าดังกล่าวด้วย

4. ในช่วงประมาณเดือนมีนาคม – พฤษภาคม 2564 สคต. ณ เมืองคูไบ มีแผนจัดโครงการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมภาพลักษณ์ข้าวหอมมะลิไทยและตราสัญลักษณ์รับรองข้าวหอมมะลิไทย ผ่านช่องทางออฟไลน์และออนไลน์โดยจะร่วมกับร้านอาหารไทยและร้านจำหน่ายสินค้าไทยในเมืองคูไบ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ เพื่อให้ผู้บริโภคได้รู้จักและลิ้มลองรวมทั้งเลือกซื้อข้าวหอมมะลิไทยได้จากร้านอาหารไทยและร้านจำหน่ายสินค้าไทยดังกล่าว

ความเห็นของ สคต. ณ เมืองคูไบ

1. ราคาข้าวไทยค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับข้าวประเภทเดียวกันของประเทศคู่แข่ง เช่น เวียดนาม อินเดีย และปากีสถาน จึงทำให้ผู้นำเข้าบางรายหันไปสั่งซื้อข้าวจากประเทศคู่แข่งซึ่งมีราคาถูกกว่า อย่างไรก็ตาม ผู้ส่งออกข้าวไทยหลายรายยังมีฐานลูกค้าเดิมที่เชื่อมั่นในคุณภาพข้าวไทยและลูกค้าใหม่ที่ให้ความสนใจ เพราะได้ยืนยันชื่อเสียงคุณภาพข้าวไทย ดังนั้น หากมีการพัฒนาสายพันธุ์ข้าวไทยที่สามารถให้ผลผลิตต่อไร่สูง ราคาสามารถแข่งขันได้ และยังคงรักษาคุณภาพและมาตรฐาน จะทำให้ข้าวไทยยังคงสามารถรักษาส่วนแบ่งตลาดและส่งออกได้เพิ่มขึ้นในตลาดตะวันออกกลาง

2. ข้าวหอมมะลิไทยมีจำหน่ายในตลาดคูไบหลายยี่ห้อมากขึ้น ซึ่งคาดว่าส่วนใหญ่จะเป็นข้าวปลอมปนหลายลักษณะ อาทิ ใช้ข้าวหอมมะลิไทยจำนวนเล็กน้อยปนข้าวขาว 5% ข้าวปทุมปนข้าวขาว หรือผู้นำเข้าบางบริษัทใช้ข้าวเวียดนามแต่ระบุบนถุงว่า Thai Hom Mali Rice / Thai Jasmine Rice และระบุคำว่า Product of Thailand ทั้งนี้ สคต. ณ เมืองคูไบ ได้ดำเนินการแก้ไขโดยออกตรวจสินค้าในตลาดและส่งตัวอย่างสินค้าที่คาดว่าจะแอบอ้างเป็นข้าวหอมมะลิไทยให้กรมการค้า

ต่างประเทศตรวจสอบ เมื่อได้รับการยืนยันว่าข้าวที่จำหน่ายไม่ใช่ข้าวหอมมะลิไทย ทาง สคต. ณ เมืองคูไบ จะดำเนินการออกหนังสือเตือนผู้นำเข้าให้หยุดจำหน่ายต่อไป ในขณะที่กรมการค้าต่างประเทศก็มีมาตรการในการเตือนและลงโทษผู้ส่งออกไทยหากพบว่ามีการทำผิดข้อบังคับว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองข้าวหอมมะลิไทย อย่างไรก็ตาม การแก้ไขปัญหาในระยะยาวได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์เครื่องหมายตรารับรองข้าวหอมมะลิไทยให้ผู้บริโภคได้รู้จักอย่างกว้างขวางเพื่อให้สามารถแยกข้าวหอมมะลิไทยที่แท้จริงออกจากสินค้าปลอมปนหรือแอบอ้างได้

3. ภาวะที่นำจับตามองของการนำเข้าข้าวและอาหารของประเทศกลุ่มอ่าวอาหรับ คือความพยายามที่จะลดการพึ่งพาการนำเข้า และโครงการ Food Security โดยการเข้าไปเช่าพื้นที่เพาะปลูกในประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อาทิ พม่า เวียดนาม กัมพูชา และฟิลิปปินส์ โดยให้เงินลงทุนและเงินสนับสนุนเพื่อการเพาะปลูกประเทศละหลายร้อยล้านเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งอาจกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยในอนาคต

4. สถานการณ์โควิด-19 ทำให้หลายประเทศกักตุนเสบียงอาหาร รวมทั้งออกมาตรการต่างๆ เพื่อบริหารจัดการเสบียงอาหารในยามวิกฤต รัฐบาลยูเออีออกกฎหมาย The Federal Law No.3 of 2020 เกี่ยวกับความมั่นคงทางอาหาร (Food security) เพื่อรองรับสถานการณ์ฉุกเฉิน สร้างความมั่นใจว่ามีอาหารเพียงพอบริโภคภายในประเทศ ส่งผลให้มีความต้องการปริมาณอาหารสำรองจำพวกธัญพืชต่างๆ รวมทั้งข้าวเพิ่มขึ้น อาจเป็นโอกาสของประเทศไทยในการส่งออกข้าวมายังยูเออีเพิ่มมากขึ้น

5. ช่องทางหนึ่งในการขยายตลาดข้าวในสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ รวมทั้งตลาดภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ คือ การเข้าร่วมงานแสดงสินค้าอาหาร Gulfood ในเมืองคูไบ ซึ่งเป็นงานแสดงสินค้าผลิตภัณฑ์อาหารที่ใหญ่ที่สุดในตะวันออกกลางและแอฟริกา โดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศนำผู้ส่งออกไทยเข้าร่วมงานในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี ทั้งนี้ ผู้ประกอบการที่สนใจเข้าร่วมงานแสดงสินค้าดังกล่าวสามารถติดต่อสำนักส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ โทร. 02-507-8306

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองคูไบ

ธันวาคม 2563